

Werk

Titel: Peider Lansel

Ort: Erlangen

Jahr: 1907

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?345572629_0024|log24

Kontakt/Contact

[Digizeitschriften e.V.](#)
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

PEIDER LANSEL.

(P. J. Derin.)

Primulas.

[p. 8]

Not da stad.

Sot l' alossêr in fluor no ans tschantettan
Cun tavellar bainbod il temp passet,
Tard eira gnü cur no darché tuornettan
Vers il comün ch' uossa poseiva quiet.

5 Cassü nel tschel la sblacha glüna guiva
Sa fatscha tanter nüvlas a mossar,
Sot seis rifless clêr il vadret glüschiva,
In fond d' la val 's udiva l' En passar.

La fina tschiera sü dad el 's dozeiva
10 In ôt chatschada tras ün vent liger
Ma 'l god cun tot sa romma la tratgneiva
Sco cur pass' ün agné spêr ün rösér.

No jeivans silenzius la poesia
Da quel momaint ans comoveiv' il pet;
15 Dond liber cuors a tot ma fantasia
In quella saira sun d'vantá poet!

1884.

[p. 9]

Greiv cumgià.

Spessa croda la fraida plövgia d' utuon,
Melancolica tschiera zopa noss munts,
Trist es il di e 'l cumgià! Chi sa cura
Cn' eu darchè tuornarà a riverar ma val?

5 Nels ögls am stan amaras larmas d' adiou
 E l' orma 'm turmaint' ün pissêr dulurus,
 Quist podess esser eir l' ultim cumgià teis!
 Disch in mai üna vusch chi na vol taschair.

La via davant mai 's perd' aint il nüvel,
 10 Intschert uschè cuorr' avant mai mis avgnir.
 Misterius, mütschond sainza gnir ma stanguel
 Vers il fatal e scognoschü term da pos.

O quant trist sun eu hoz! Eu guard inavo
 O lös da ma infanzia, adiou! . . Adiou!
 15 Atristà eu ils vez pac a pac svanir
 Tras la plövgia sco tras ün vel da larmas.
 1884.

[p.12] **Sulai d' inviern.**

Ün raz d' sulai aint in ma chombra croda
 Be sper mis let;
 Debel sulai d' inviern chi na risçhoda.
 Eu sun sulet,

5 Sulet e trist! Ingüna fatsch' amia
 Intuorn na 'm sta-
 Üna pac daletaivla cumpagnia
 Es ün malà.

Eisters 'm asistan, bain cha serviziaivels
 10 L' intern es frai,
 Sainza vulair stögl 'm impissar süls flaivels
 Raza da sulai!

[p.15] **Segn da not.**

La schürdüim vegn sur la verda
 Val as stender, sur il god
 El nel aier leiv as perda
 L' ultim sun del segn da not.

5 Sü dal fond da la valada,
 Chi 's perderscha per durmir,
 Ma 's fermond, si' adüsada
 Vegla vusch fa l' En dudir.

„Diou 't perschüra Engiadina!“
 10 Sun ils pleds da sa chanzun;
 Tras la quieta not alpina
 Va solenna l' uraziun.

[p.24]

Feista.

Sü per jassas e plazas
 Da la vegla citad,
 Uschiglö tant desertas
 Ün grond pövel hoz va.

5 Las anticas fatschadas
 Da josom fin pro 'ls tets
 Sun eun fluors iftadas
 Cun damasc e tapets.

Or dal dom, vusch solenna,
 10 Tuna l' orgiel immens,
 Tranter milli chandailas
 E 'l füm blau da l' incens.

Eir il tschel chi sia feista
 Hoz a tots fa palais
 15 El blauschem as stenda
 Sur umans e paiais.

Siena 1886.

[p.24]

Dits sumbrivaints.

Dits sumbrivaints cha na risclêra
 Ingün sulai cun glüsch dorada,
 Ma ch'ün zindal da spessa tschiera
 Sur tot las chosas 's es posà.

5 Sco vo svanid' in luntanza
 Am vegn avant la vita mia,
 Nianc' il sulai da l' algordanza
 Riv' a sclêrir tot il passà.

[p.30]

Clêr d' glüna.

Ingotta na rumpa
 La pasch da quist' ura,
 L' ual chi rumura
 Es l' unica vusch.

5 La glüna sclêrischa
 La val rumanzada,
 Eu 't guard o ruinada
 Baselgia cassü.

E sur ta ruina
 10 La tschiera chi 's stenda
 Sco vegla legenda
 Del veider passà.

Meis ögl na distingua
 Plü quai chi 'l circonda,
 15 Insembel cufonda
 Visiun et realtad.

[p. 32] **Il comün nel silenzi.**
 Il comün nel silenzi
 Uossa taidla sömgiond
 Las anticas tarablas
 Cha la val vain quintond.

5 Minchatant il guitader
 Sa chanzun fa dudir,
 El passà, nel sileuzi
 Darché tot tuorn a gnir.

Eir las uras chi battan
 10 Dal clochêr pac davent,
 Ün pa tremblan nel aier
 E svanischan cu 'l vent.

Be eternas splenduran
 Sü nel ôt stailas d' or.
 15 Che ma hast tü da batter
 Usché ferm o mis cor?

[p. 35] **Sco albs utschés tuornan.**
 Sco albs utschés tuornan las stanglas vailas
 In lunga sribla qua al port ardaint,
 Uossa cha pac a pac vegnan las stailas
 Tmüchas as ivüdonnd in Oriaint.

5 Be amo l' ur d' üna nüvla luntana
 Da cotschen tendscha il sulai svani
 E vers terra cumainza darché plana
 L' eterna lotta tanter not e di. —

— — — — —
 Sül tschel fingià schür ün fin arc dorà
 10 Straglüscha vi' e plü ferm
 E prus ivüda seis fö adüsà
 Il far, da la terr' ultim term.

— — — — —
 Cun üna lunga sribla d' argient
 La glüna 's speila aint in l' onda
 15 Smossa dal vent;

Infant cha il luntan horizont
 D' üna grischainta tschiera
 Va 's cuvernond.

Viaregio 1888.

[p. 36]

Sül cunfin.

Da la Norbertshöhe sur Danuder Austria.

Qua pro l' extrem cunfin, sün l' ur del god
 Ingio 'l stradun vers eistra terra 's volva,
 Eu 'm ferm guardond, sco chi foss massa bod,
 Da tor cumgià il cor nun as risolva.

5 Cun ils ögls cregns am ferm qua at guardar
 O quieta val sclerida da la glüna;
 L' imaigna tia vögl in mai gravar
 Cha sün meis ir ell' am cumpogn' adüna.

Cun tai eu lasch blers sömis suriaints,
 10 Del temp passà l' ota ventür' interna,
 Meis cor scharpond hoz quels lioms possaints
 Porta cun sai increschantüm eterna.

Eir schi am sarà dat ün di luntan
 Qua da tuornar in taschantond ma brama,
 15 Las novas spranzas chi 'm atiraran
 Vers tai ma val, o amuraivla mamma.

Na 'm pon ma render quai cha hoz d' intuorn
 As saint il cor e greiv per quai 's separa;
 E nel calsch dad algrezia del rituorn
 20 Quist pissér crodarà sco larm' amara.

1887.

[p.37]

Ave spes!

Il di uossa svanescha
 La quieta not es qua;
 Meis cor quel as banduna
 Als sömis del passà.
 5 Sulet aint in ma stanza
 Eu stun e trist suspür,
 Ve tü o dutscha spranza
 Cha tot intuorn es schür!

Schüra dvant mai la via,
 10 Schür sur da mai il tschel,
 Ingüna staila glüscha,
 Ingün cufort fidel.
 Ün' ultim' algordanza
 Dschiglus' in mai perchür;
 15 Ve tü o dutscha spranza
 Cha tot intuorn es schür!

[p.39]

Infanzia.

Dis fortünos! Infanzia, quaid aurora!
 Flur ch' in passand apaina l' hom respira!
 Sömi luntan ch' ün tscherch e ch' ün adora!
 Alaunt il pass — il temp vain ch' ün suspira!

GIOV. SINGER.

Felizi cuorrast tü tras êrs e sendas
 Del vegl zardin cha il sulai surdora,
 Per far ün püschel est in grond' fatschendas;
 Dits fortünats! Infanzia, quaid' aurora!
 5 Eu dod imminchatant ta vusch chi ria,
 Ell' ün surir eir sün meis lefs atira.
 O dutsch' infanzia temp plain da poesia,
 Flur ch' in passand apaina l' hom respira!

Eir sch' ella 's perda, 's perda per adüna,
 10 Pür l' algordanza d' ella ma na mora,
 Reista tras il müdar da la fortuna
 Sömi luntan ch' ün tscherch'e ch' ün adora!

O giod' infant! Ti' inozaint öglada
 Serain' in la daman d' la vita mira,
 15 Eu vules dir a ti' etad beada:
 Alaunt il pass! — Il temp vain ch' ün suspira!

[p. 43]

Todenvolk.

Eu söngiet, ün lö sulvadi
 Sul e trist sco or dal mond,
 Grischa tschiera sün la terra
 Nüvel grisch sün l' horizont.

5 In la meza glüsch confusa
 Gniva, stran' apariziun,
 Da sumbrivas üna lunga
 Ma glivronta prozessiun.

Ellas eiran tot veladas,
 10 Ora sot il nair zindal
 Be ils ümeds ögls glüschivan
 Cun ün fraid riflöss d' atschall.

Davant mai ellas passeivan
 Fraidas, mütas, am guardond
 15 Cun l' indefinibl' öglada
 Dad ün esser moribond.

Sün la fin cur ch' eu tratgnair
 Na podet plü ma suldüm
 Eu vezet tratt' aint da nair
 20 A passar ma juventüm.

[p. 46]

L' anguel.

„Opus ignoti.“

Da la vegla baselgia sur la schüra
 Port' ün anguel in dschnuoglas es posá,
 A quels chi aintran il binvgnaint el dá
 Cun prus surir intuorn la bocca püra.

5 Adüna cur ch' eu pass quella figüra
 Usché graziusa am atira lá
 E seis surir etern nel crap fixá
 Am para quel da viva creatüra.

Chi sa? Forsa l' artist amet ün di
 10 Et el l' imaigna da la bain amada
 Sot fuorma dad ün anguel ha sculpi;

In ôt in ün sonch lö el l' ha plazada,
 Sanctifichond il sömi seis svani
 Cun l' ümla cretta da l' etad passada.

[p. 47] **In mort da G. F. Caderas.**
 (25. November 1891.)

Uoss' hest chatto eir tü la pèsch brameda
 Nel sulagliv sunteri, vegl poet!
 Ma nus sentius cha cun l' antic afet
 Vaigla serain tieu spiert sur la valleda.

5 Tü l' hest in vita fidelmaing ameda
 Et in sieu lod tieu chaunt as aduzet;
 Il plaunt ch' ün fo per tieu spartir dandet
 Prova cha tü nun l' hest invaun chanteda.

Uoss' ais inviern, l' eterna giuventüna
 10 Del god ans do ün craunz, pel tömbel tieu,
 Chi mê na perda la colur severa.

Nus 't savains gro, poet, uoss' et adüna
 Cha tü davaunt noss ögls hest samper tgnieu
 Ota del ideel l' alva bindera!

Signal.

(Annalas XII, p. 360.)

In la s-chürdüm creschainta
 Para plü grand il munt,
 El port' üna glüschainta
 Staila süsom il frunt.

5 E quell' in la sumbriva
 Con seis intschert tremblar
 Sumagli 'a flamma viva
 Sur ün immens altar.

Ot sur la terra s-chüra
 10 Arda fidel signal:
 L' inarrivabla, püra
 Flamma del ideal! P. J. Derin.

La mammaduonna.

(Annalas XII, p. 360.)

Chod arda il mezdi da stà
 E chod ais' eir nella stüvetta:
 Tuots sun sül fuond e han laschà
 La mammaduonna be suletta.

5 Ün grand silenzi. Nel chantun
 Con monoton tietac va l' ura;
 Cunter ils vaiders del balcun
 Ün spers tavan cloccand schuschura.

Coura sün via srantunand
 10 Vers il tablà ün char festina;
 Pro mincha squass, cha el vain dand,
 Talocca cler' üna bronzina.

La veglia, ils stanguels mans in crusch,
 Uossa non ha plü spranz' ingüna
 15 Otra, co 'l di saja dastrusch,
 Ch' ella pos' oura per adüna.

P. P. Derin.